

Pécsi Ítéltábla

Mf.II.30.056/2021/4. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvéd1 (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

ügyvéd2, cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 36. sorszám alatt

A per tárgya:

munkáltató egészségsértése miatti kárfelelősség

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

1.M.70.024/2020/35. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alperesnek állam által előlegezett költségben és feljegyzett kereseti eljárási illetékben való marasztalását, és a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 889.000 (nyolcszáznyolcvankilencezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt napon belül 50.800 (ötvenezer-nyolcszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Megállapítja, hogy az alperes az átutalással megfizetett 32.000 (harminckettőezer) forint fellebbezési eljárási illeték visszatérítését kérheti a székhelye szerint illetékes állami adóhatóságtól.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2010. szeptember 1-jétől 2015 márciusáig géplakatos munkakörben, majd 2018 májusáig gépkezelő munkakörben állt munkaviszonyban az alperesnél. Géplakatosként a mintegy 35.000 m² üzemi területen lévő több különböző magasságú épületben elhelyezett berendezés ellenőrzési, felügyeleti, karbantartási, hibaelhárítási és tisztítási feladatait végezte, ennek során lift hiányában, illetve meghibásodása esetén lépcső használatával érte el munkavégzésének konkrét helyszíneit. Feladatának ellátása érdekében rendszeresen magával vitte a körülbelül 8-10 kilogramm súlyú szerszámosládát is, több vagy nehezebb szerszám szállításának szükségessége esetén rendelkezésére állt kézikocsi, kisteherautó, illetve targonca. Bár a karbantartási feladatai bizonyos mértékben rendszeresek voltak, a hibaelhárítási feladatok eseti jellege mellett azt nem lehetett pontosan megállapítani, hogy naponta átlagosan milyen mértékben kellett lépcsőt használnia. Gépkezelőként 2015 márciusától a korábbihoz képest kevesebbet közlekedett lépcsőn, annak során szerszámosládát már nem vitt magával, ehelyett 1-2 kilogramm súlyú szerszámot használt.
- [2] A felperes bal térde 2017 decemberében megroppant, panaszai miatt 2018 januárjában műtét vált szükségessé. Térdeinek állapota azonban nem javult, egészségi állapota olyan mértékben megromlott, hogy munkaképtelenné vált, rokkantsági ellátásban részesül.
- [3] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 10.000.000 forint sérelemdíj, 2.587.280 forint keresetveszteség, ezen a címen 2020. január 1. napjától havi 180.930 forint járadék, valamint 375.000 forint elmaradt cafeteria megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy munkavégzése során térde, gerince, válla túlterhelés, intenzív igénybevétel miatt károsodott, a munkahelyi zajterhelés miatt nagymértékű halláskárosodást szenvedett el. A munkaviszonnyal összefüggésben kialakult egészségkárosodás miatt keletkezett vagyoni kárát és a személyiségi joga megsértése miatti sérelemdíjat a munkáltató köteles megtéríteni.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a felperes mozgásszervi megbetegedése és halláskárosodása nem a munkaviszonyával összefüggésben keletkezett. Utalt arra, hogy a biztonságos munkakörülmények megteremtésére vonatkozó kötelezettségének folyamatosan eleget tett.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére, a keresetet az ezen felüli részében elutasította. A felperest marasztalta 254.000 forint perköltségben, és az alperest kötelezte 5.000 forint állam által előlegezett költség, valamint 24.000 forint feljegyzett kereseti eljárási illeték megfizetésére.
- [6] Ítéletének indokolásában felhívta a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 166.§ (1) és (2) bekezdését, 167.§-át valamint az Mt. 9.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42-2:54.§-ait. A foglalkozási megbetegedés vizsgálatára kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján kifejtette, hogy a felperes térdízületének kopása elsődlegesen sorsszerű, degeneratív megbetegedés, kialakulásában fokozott rizikótényező volt a térdízületek tengelydeformitás miatti

aszimmetrikus terhelése, a laza szalagrendszer, az instabilitás és a túlsúly. A felperes térdízületének degeneratív elváltozásai, a kopásos folyamatok lassan progrediáló, hosszú évek alatt kialakuló, multifaktorális elváltozások. A térdízületi kopás foglalkozási eredetű rizikó tényezői közé tartozik a hosszas térdelés, guggolás mellett a huzamos lépcsőzés is, a térd fokozott igénybevétele miatt. Úgy ítélte meg, hogy a felperes kétoldali térdízületi kopás betegségének kialakulásában elsődleges szerepet a térdízületek varus tengelydeformitása és a túlsúly játszott, azonban nem zárható ki kis mértékű okozati összefüggés a betegség romlása és a lépcső használatával járó, utólag nem számszerűsíthető megterhelés, mint külső káros hatás között. A felperes gerincpanaszai és vállpanaszai, valamint halláskárosodása vonatkozásában azok foglalkozási eredetét nem állapította meg.

- [7] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésével a térdkárosodás tekintetében a kis mértékű okozati összefüggésre tekintettel az alperes kártérítési felelősségét megállapította, és marasztalta 400.000 forint sérelemdíjban, azt is szem előtt tartva, hogy a felperest ért hátrányok túlnyomórészt természetes, sorsszerű megbetegedéseinek következményei. A keresetvesztés megtérítése iránti keresetet azért találta alaptalannak, mert az alperesnél végzett munkájával okozati összefüggésbe hozható betegsége nem játszott szerepet munkaképességének hátrányos megváltozásában.
- [8] Az elsőfokú bíróság keresetet kisebb részben teljesítő ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, annak részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása, valamint az ügyvédi munkadíj összegének felemelése érdekében. Fellebbezésében támadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, annak kiegészítését kérte azzal, hogy a szerszámok szállításához szükség szerint kézikocsit, targoncát, liftet biztosított, így a felperes által esetlegesen megtett nagyobb távolság nem gyalogosan történt. Kérte azt is, hogy a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében a megállapított tényekből eltérő jogi következtetést levonva azt állapítsa meg, hogy a felperes a Pp. 265.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem tudta bizonyítani az egészségkárosodása és a munkavégzése közötti okozati összefüggést, így az elsőfokú bíróság az Mt. 166.§ (1) bekezdését megsértve kötelezte a sérelemdíj megfizetésére. Hangsúlyozta, hogy a szakértőnek az a megállapítása, miszerint a kis mértékű okozati összefüggés nem zárható ki, marasztalását nem alapozza meg. A munkavégzés jellege folytán álláspontja szerint nem igazolható olyan mértékű gyaloglás, illetve lépcsőhasználat, amelyből fakadó többletterhelés az általános élettapasztalat szerint kiválthatta volna a felperes egészségkárosodását.
- [9] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján megalapozottan állapította meg, hogy munkaviszonyával okozati összefüggésben érte károsodás.
- [10] A fellebbezés alapos.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában rögzítette, hogy több vagy nehezebb szerszám használata esetén rendelkezésre állt kézikocsi, kisteherautó vagy targonca, olyan megállapítást pedig nem tett, hogy a felperes minden esetben gyalogosan volt kénytelen az ott írt távolságokat megtenni. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 369.§ (3) bekezdést a) pontja szerinti felülbírálati jogkörben eljárva a tényállás fellebbezésben kért módosítását szükségtelennek találta.
- [12] A Pp. 369.§ (3) bekezdést c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vont le.
- [13] Az Mt. 166.§ (1) bekezdése alapján a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. Az 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény 1. pontja

szerint a munkáltató kártérítési felelőssége a munkavállalója egészségkárosodás miatt keletkezett kárért akkor áll fenn, ha az a munkaviszonnyal összefügg. A munkavállaló bizonyítja a munkaviszony fennállását, a kárt, továbbá a kárnak a munkaviszonnyal való okozati összefüggését.

- [14] A perbeli esetben nem volt vitatott, hogy a felperes az alperesnél állt munkaviszonyban, továbbá az sem, hogy az orvosi iratokkal alátámasztottan mozgásszervi betegsége keletkezett. A perben beszerzett szakértői vélemény azt a megállapítást tartalmazza, hogy a felperes életkora és alkati adottságai (a térdízületek tengelydeformitása és a túlsúly) együttesen a kétoldali térdízületi kopás kialakulásában elsődleges szerepet játszottak, de nem zárható ki, hogy ezen sorsszerű megbetegedés talaján szekunder módon a lépcsőzés okozta fokozott igénybevétel hozzájárulhatott az állapota romlásához. Nem zárható ki tehát kis mértékű okozati összefüggés a térdízületek kopásának romlása és a lépcsőzések nem számszerűsíthető expozíciója között.
- [15] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérően úgy foglalt állást, hogy a beszerzett szakértői vélemény alapján ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg a bekövetkezett kár és a munkaviszony közötti okozati összefüggés. Olyan esetekben, amikor a szakvélemény szerint a betegség keletkezésének pontos ideje és módja a tudomány mai állása szerint teljes bizonyossággal nem állapítható meg, a bírói gyakorlat a megbetegedésnek a munkaviszonnyal való összefüggése kimondásához, azaz a munkáltató kártérítési felelősségének megállapításához az okozatosság kismértékű valószínűségi szintjét nem fogadja el, ahhoz a valószínűség magasabb fokát követeli meg (BH2007.23). A szakértői véleménynek az a megállapítása, hogy az okozati összefüggés nem kizárt, még a valószínűsítés kisebb fokát sem jelenti, különösen nem értékelhető a munkaviszonnyal való összefüggés olyan nagyfokú valószínűsítésének, amely már alkalmas lehet az okozati összefüggés fennállásának bizonyítására. A szakértői véleményből és a rendelkezésre álló adatokból az a következtetés adódik, hogy a kétoldali térdízületi kopás kialakulásához a felperes sorsszerű megbetegedései vezettek.
- [16] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította.
- [17] Megalapozottan támadta az alperes az elsőfokú perköltség összegét is. A pertárgy értékére és az elvégzett ügyvédi tevékenységre figyelemmel az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött és a perben a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 2.§ (1) bekezdése alapján felszámított munkadíj (2) bekezdés szerinti csökkentésére indok nem volt, a másodfokú bíróság döntésével az alperes teljes egészében pernyertes lett, ezért a felperes marasztalását ebben a körben 889.000 forintra felemelte a másodfokú bíróság.
- [18] A másodfokú eljárásban ugyanakkor ezekre a szempontokra figyelemmel az alperes által az R. 2.§ (1) bekezdése alapján felszámított 200.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat már eltúlzottnak találta, és azt a (2) bekezdés alapján 40.000 forint + áfa összegre mérsékelte. Az alperes fellebbezése sikeres volt, ezért a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes az így megállapított másodfokú perköltséget megfizetni. A felperes a Pp. 525.§ (1) bekezdése szerinti munkavállalói költségkedvezményben részesült, a fellebbezési eljárási illeték így a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.
- [19] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben az alperes szükségtelenül rótt le átutalással 32.000 forint fellebbezési eljárási illetéket, amit az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80.§ (1) bekezdés i) pontja alapján a székhelye szerint illetékes állami adóhatóságtól visszaigényelhet. A másodfokú bíróság ezért határozatának kivonatát a 81.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság útján megküldeni rendeli az illetékes állami adóhatóságnak.

Pécs, 2021. november 11.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr.
Baranyabán Judit s.k. bíró